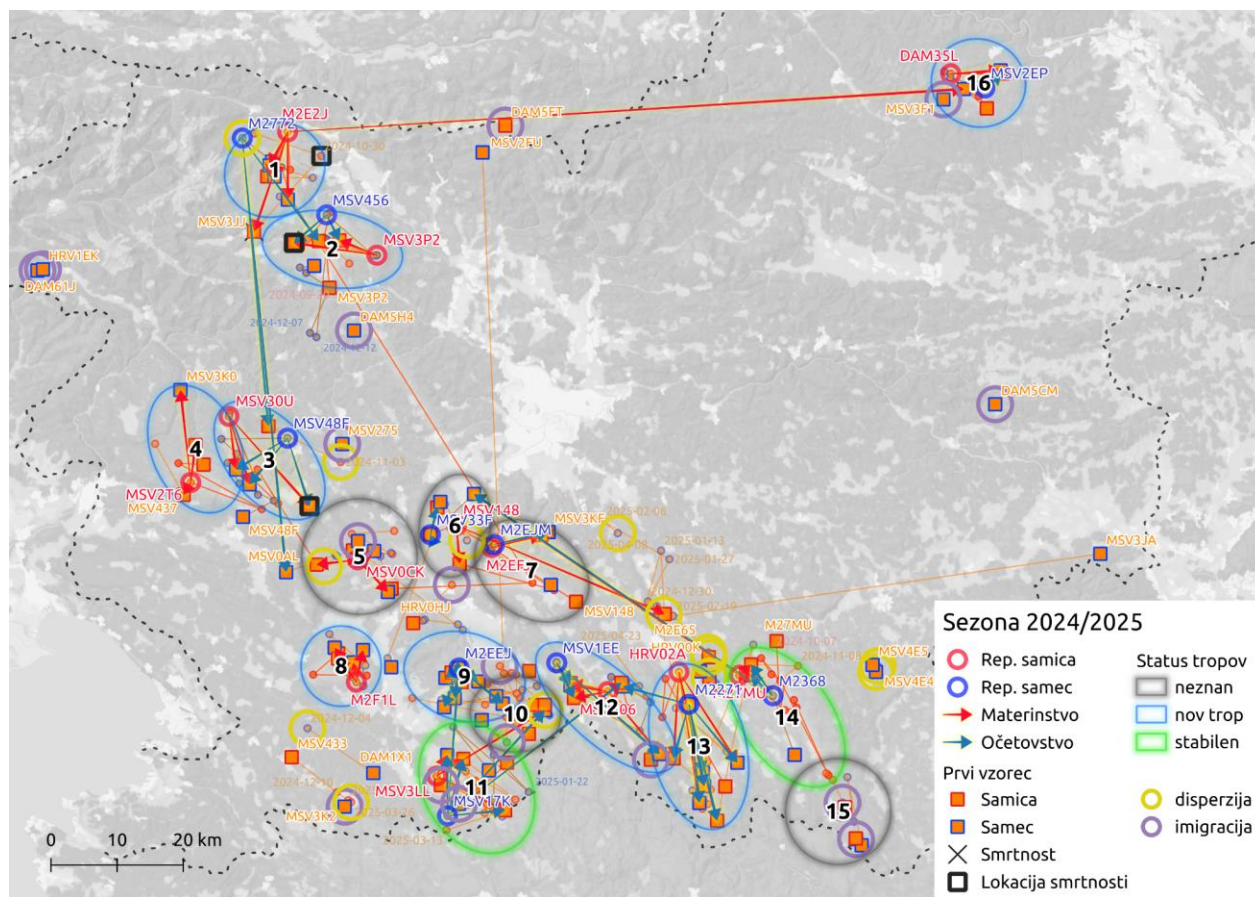

PRILOGA B

Podrobnejši pregled stanja volčjih tropov v sezoni 2024/2025

V prilogi podrobneje predstavljamo stanje na območju posameznega volčjega tropa. Ime tropa je sestavljeno iz geografskega imena območja na katerem predvidevamo, da se trop nahaja in leta prve reprodukcije volčjega para, ki je trop osnoval. Letnico zamenjamo tudi v primerih, ko en od reproduktivnih osebkov ostane enak kot v preteklih sezonah, drugi pa se zamenja. Status tropa se vedno nanaša na sezono 2024/2025 in opiše, ali smo v tropu v letu 2024 zaznali reprodukcijo in ali gre za prvo zaznano reprodukcijo reproduktivnih osebkov v njem (status: v nastajanju) oziroma smo reprodukcijo teh osebkov potrdili v kateri od preteklih sezon (status: stabilen). V opisih tropov smo pod opisom dogajanja v sezoni 2024/2025 dodali še opis dogajanja iz prejšnjega poročila (sezona 2022/2023) in opis dogajanja pred tem (zgodovina tropa). Odkar se monitoring izvaja le vsako drugo leto, ne moremo več z gotovostjo potrditi, ali z genetskimi metodami zaznamo volčja legla iz leta izvajanja monitoringa ali leta pred tem. Pri interpretaciji si zato pomagamo še z drugimi informacijami npr. foto posnetki in evidentirano smrtnostjo. Kjer smo zbrali premalo podatkov, da bi reprodukcijo v letu 2024 (ali 2023) lahko zanesljivo potrdili, je status določen kot neznan. V opisu dogajanja na območju teritorija posameznega tropa smo tudi opisali, ali smo pri tropu reprodukcijo zaznali prvič oziroma ali je trop imel legla že v prejšnjih sezonah. Število osebkov v posameznem tropu, ki ga navajamo, je število zaznanih osebkov. Pri nekaterih tropih, zlasti pri čezmejnih, skoraj gotovo v vzorčenje nismo zajeli vseh živali. Na ravni populacije ocenimo število »zgrešenih« osebkov (in s tem celotno velikost populacije) s pomočjo modeliranja ulova, označevanja in ponovnega ulova, na ravni tropa pa tega ne moremo narediti.

Slika P-1: Sorodstvene povezave (rodovniki) volkov v sezoni vzorčenja 2024/2025, domnevni teritoriji tropov in označeni dispergerji/imigranti. Območja teritorijev so narisana na podlagi lokacij članov posameznega tropa, vendar so zgolj orientacijske narave. Tropi so označeni s številkami, kar sledi opisom v besedilu.

Kranjska gora/Rateče. Status: ni tropa.

V izpadli sezoni monitoringa 2023/2024 so bili na območju lovišč Kranjska Gora in LPN Triglav Bled z namenom preprečevanja križanja s psom odstreljeni trije osebki: samici MSV4MK (14. 11. 2023) in MSV4P0 (16. 12. 2023) ter samec MSV4X2 (14. 11. 2023), pri čemer sta bila samec in ena od samic odstreljena skupaj na isti lokaciji. Rekonstrukcija rodovnika nakazuje, da so si vsi trije osebki sorodni med seboj, najverjetneje sorojenci nam neznanega tropa iz sosednjih držav.

Zgodovina: Na območju tromeje z Italijo in Avstrijo je bil v preteklih sezonah prisoten trop križancev. Trop je osnoval križanec s psom prve generacije (DAM25L), ki je izviral z območja Kamniško-Savinjskih Alp, in volkulja MSV215, potomka tropa Kozarišče 2016. Par je bil prvič zaznan na območju prelaza Predel, jeseni 2020. V bližini tromeje je bil avgusta 2021 zaznan odziv mladičev, za katerega se je pozneje izkazalo, da je šlo za oglašanje prvega legla mladičev tropa Rateče 2021. V letu 2022 je bilo s pomočjo posnetkov fotopasti potrjeno drugo zaporedno leglo tega tropa. Februarja 2021 je bilo

izdano dovoljenje za odstrel alfa samca na območju Slovenije, pozneje pa dovoljenje za celoten trop. Teritorij tropa je bil pretežno v Italiji. Po odstrelu reproduktivne samice (22. 3. 2023) je trop razpadel. Potomcev od takrat ne zaznavamo več.

1 - Pokljuka 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven.

Sezona 2024/2025: Na območju Pokljuke je še vedno prisotna reproduktivna samica M2E2J (prvotna reproduktivna samica iz leta 2019). V tej sezoni pa je v rekonstrukciji rodovnikov kot reproduktivni samec prepoznana nova žival, ki smo jo zaznali le v sezoni 2022/2023. Gre za samca DAM2PC, vzorci katerega so bili v sezoni 2022/2023 zbrani v okolici Bleda. Čeprav reproduktivnega samca v sezoni 2024/2025 ne zaznavamo, smo zbrali vzorce štirih potomcev tega tropa (samice MSV3K7, samca MSV3KA, samca MSV3TC in samca MSV3TT). Potomec (samec MSV2EP) prejšnjega tropa (mati M2E2J2, oče MSV1KP - trop Pokljuka 2021) je dispegiral na območje Pohorja, kjer je osnoval trop Pohorje 2024. Na območju teritorija poključkega tropa v genetskih vzorcih v sezoni 2024/2025 zaznavamo 7 živali. Poleg petih sorodnih osebkov tropa Pokljuka 2024 še MSV3JJ, ki je potomka tropa Pokljuka 2021 (odstrel 30. 10. 2024) in nekdanjega reproduktivnega samca tropa Jelovica (M2772 - D12).

Izven sezone vzorčenja 2023/2024 (11. 9. 2023) je bila na območju LPN Triglav Bled odstreljena samica MSV4MA, potomka tropa Pokljuka 2021.

Sezona 2022/2023: Še vedno zaznavamo isti par (trop Pokljuka 2021) in enega mladiča, ki ga v 2021/2022 nismo zaznali. Skupaj zaznavamo tri volkove iz tega tropa. Na območju smo zaznali še dva imigranta in en osebek znanega porekla v disperziji. Imigrant DAM2PC se zdi sorodnik s prejšnjim reproduktivnim samcem M2E0M, ima pa pretežno italijanski genotip. Imigrant DAM266 ima mešan dinarsko - italijanski genotip, tako da verjetno prav tako prihaja z zahoda. Disperger DAM250 se zdi potomec volkov iz Trnovskega gozda (glej opis pri tropu Trnovski gozd). Na območju teritorija tropa smo s pomočjo avtomatskih kamer do pomladi 2023 v tropu zaznavali 6 različnih volkov.

Zgodovina tropa: Na območju Pokljuke reprodukcijo prvič zaznamo v letu 2019. Reprodukivni samec (M2E0M) je izviral, iz območja blizu Verone (Italija), in je bil neposredni potomec volka Slavca, ki je tja emigriral leta 2012. Reprodukivna samica (M2E2J) je bila imigrant z dinarskim genotipom, in je izvirala iz nepoznanega tropa. V sezoni 2019/2020 smo zaznali 5 mladičev (potrjeno z DNA in fotomaterialom), od tega je bila ena samica (MSV0TL) odstreljena razmeroma daleč od teritorija tropa (lovišče Nomenj - Gorjuše, 13. 1. 2020). Že v sezoni 2019/2020 in prav tako v nadaljnjih sezonah samca M2E0M nismo več zaznavali v genetskih vzorcih. V sezoni 2020/2021 smo trop Pokljuka 2019 označili kot razpadlega, saj v letu 2020 ni bilo reprodukcije. Samico M2E2J smo še vedno zaznavali na območju teritorija tropa. Ob njej smo zaznavali

enega mladiča, potomko s starim samcem (samico, MSV05P) in novega nesorodnega samca (sočasno na lokacijah samice), imigranta MSV1KP. V disperziji smo zaznavali še dva mladiča starega samca, eno samico (MSV0FA) tik ob italijanski meji blizu Loga pod Mangartom, enega samca (MSV08T) najprej blizu Kobarida v 2020, marca 2021 pa blizu Postojne. Nov samec (MSV1KP) je imel mešan dinarsko - alpski genotip, tako da je verjetno iz italijanskih Alp, potomec kolonizacije v Lessinio (Slavc-Julija), ampak ne prva generacija. V avgustu 2021 je bil na območju zaznan odziv mladičev, reprodukcija je bila potrjena tudi z genetskimi metodami (trop Pokljuka 2021). Skupaj smo v sezoni 2021/2022 zaznali 6 volkov, od tega oba reproduktivna osebka (M2E2J in MSV1KP) ter štiri mladiče.

2 - Jelovica 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven.

Sezona 2024/2025: Trop Jelovica 2019 je najverjetneje razpadel, kljub temu na različnih območjih še vedno zaznavamo živali, ki izhajajo iz tega tropa. Na območju Jelovice zaznavamo le še samico MSV2TX, katere prve vzorce smo zbrali v sezoni 2022/2023. Reproductivni samec tropa Jelovica 2019 (M2772; D12) je bil v tej sezoni zaznan na območju Pokljuke, samec (MSV0AL; D10), ki ga poznamo že iz sezone 2020/2021 je bil zaznan na območju Nanosa, samica (M2E4C; D11), poznana iz sezone 2022/2023, na Idrijskem hribovju.

Na območju Jelovice v sezoni 2024/2025 zaznavamo nov reproduktivni par. Reproductivni samec MSV456 nima znanega rodovnika, ugotavljamo pa, da ima dinarsko predništvo (osrednji Dinaridi). Reproductivna samica MSV3P2 je potomka reproduktivnega samca tropa Cerkljansko 2022 (DAM1A5) in nepoznane samice. Poleg obeh reproduktivnih osebkov zaznavamo še 2 (MSV3T5, MSV4MT) potomca. Samica MSV4MT je bila 12. 4. 2025 odstreljena (odstrel z namenom preprečevanja resne škode) na območju lovišča Nomenj. Na območju teritorija tropa v genetskih vzorcih zaznavamo 5 živali (4 sorodne osebkke tropa Jelovica 2024 in samico MSV2TX iz tropa Jelovica 2019).

Sezona 2022/2023: Na območju Jelovice še vedno zaznavamo reproduktivnega samca M2772, medtem ko samice M28TU od konca leta 2021 ne zaznavamo več. V letu 2022 smo zaznali 7 mladičev, en (MSV2A8, samica) je bil povožen 22. 2. 2023 v lovišču Bohinjska Bistrica. Še vedno pa zaznavamo dva mladiča iz 2021 in enega iz 2020. En mladič (samec; MSV267; prvič zaznan 2022) je bil zaznan 18. 4. 2023 v bližini Logatca, verjetno v disperziji. V okviru projekta LIFE WolfAlps EU je bil 17. oktobra 2022 odlovljen in opremljen s telemetrično ovratnico en od mladičev iz legla 2022 (volkulja Neža; MSV241), ki je nato dispergirala na območje Polhograjskih Dolomitov. Čeprav so tako zgodnje disperzije pogosto znak razpada tropa in čeprav reproduktivne samice v tej sezoni nismo zaznali, trop še zmeraj smatramo kot vitalen. Na območju teritorija tropa smo s pomočjo avtomatskih kamer v sezoni 2022/2023 zaznavali 4 različne odrasle volkove in 6 mladičev.

Zgodovina tropa: Na območju Jelovice reprodukcijo prvič zaznamo v letu 2019. Reproductivni samec (M2772) izvira iz tropa Vremščica 2016, samica (M28TU) pa iz tropa Trnovski gozd 2016 (oba sicer poznamo že od 2017). V tropu smo v sezoni 2019/2020 zaznali skupaj 6 volkov, med mladiči 1 samico in 3 samce. En od teh mladičev (samec) je bil odstreljen v lovišču Selca, 12. 1. 2020. V naslednji sezoni smo zaznavali oba reproduktivna osebka, enega mladiča iz legla 2019 (MSV0AL) in pet mladičev iz legla 2020 (skupaj 8 osebkov). V sezoni 2021/2022 smo še vedno zaznavali oba reproduktivna osebka, tri mladiče iz 2020 in sedem mladičev iz 2021. En mladič (samica, EF.158P) je bil povožen 15. 2. 2022 v lovišču Nomenj-Gorjuše. Dva od mladičev

iz legla 2020 smo zaznali v disperziji, enega zahodno od Bohinja (MSV180) in enega v območju Drežnice v Posočju (MSV0XT).

Cerkljansko. Status: ni tropa

Sezona 2024/2025: Na območju se stabilen trop po letu 2019 ne uspe več vzpostaviti. Zaznavamo prisotnost posameznih volkov, ki pa kmalu izginejo. Edina smiselna razlaga je, da se na območju volkove intenzivno (nezakonito) odstranjuje. V sezoni 2024/2025 smo v genetskih vzorcih na območju Blegoša zaznali reproduktivnega samca tropa Jelovica 2024 (MSV456) in še enega samca (DAM5H4; I9), ki ima mešano dinarsko-alpsko predništvo.

Sezona 2022/2023: Samice M28U2 ne zaznavamo več od marca 2021, smo pa marca 2023 zaznali njenega mladiča (MSV2JA, samec) z novim samcem (DAM1A5; imigrant). Zbrali smo zelo malo vzorcev z območja tropa, tako da ne vemo, ali na območju dejansko nastaja nov trop. Na zahodnem delu območja smo septembra 2022 zaznali osebek v disperziji (samec DAM23U), ampak samo v enem vzorcu. Osebek izvira z območja Slavnika.

Zgodovina: Prvo leglo smo na območju zaznali v letu 2019. Samec M2CEC je izviral iz pretežno hrvaškega tropa Gomance 2015 (poznamo samo očeta, nekaj dispergerjev v SLO), njegov brat M2CLU je bil zaznan na območju Blok in Menišije. Med disperzijo smo ga zaznali tudi na Ljubljanskem barju. Samica M28U2 je izvirala iz tropa Trnovski gozd 2016. Poleti 2019 je bil na območju zaznan odziv mladičev pri izzivanju tuljenja. V sezoni 2019/2020 smo zaznali 5 potomcev, skupaj 7 osebkov. Alfa samec M2CEC je bil zakonito odstreljen 27. 12. 2019 (lovišče Železniki), odstreljen je bil tudi še en mladič (MSV02J, samec, 1. 9. 2019). En mladič (MSV0K0, samec) je bil maja 2020 zaznan v disperziji na območju teritorija tropa Gotenica.

3 - Idrijsko 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven

Sezona 2024/2025: Nov trop na območju. Reproductivno samico (MSV30U) smo zaznali že v sezoni 2022/2023 kot žival v disperziji iz tropa Nanos. Reproductivni samec (MSV48F) je imigrant iz območja hrvaške. Pri tem tropu smo potrdili 3 potomce. Dva samca (MSV477, MSV45X) in samico MSV4MF, ki je bila 3. 1. 2025 povožena na območju lovišča Javornik-Črni vrh. Na območju teritorija tropa v genetskih vzorcih zaznavamo 5 živali.

Severovzhodno od teritorija tropa v sezoni 2024/2025 v genetskih vzorcih zaznavamo nesorodnega samca in samico. Samec (MSV275; I5) izvira iz Gorskega kotarja ter je potomec M110M in M1YJK. Poznan je iz monitoringa volkov na Hrvaškem, pri nas pa

smo ga leta 2022 zaznali na območju Javornikov. Samico (M2E4C; D11) poznamo kot potomko tropa Jelovica 2019 iz sezone 2022/2023. Na tem območju (Ravne pri Žireh) je bil oktobra 2024 posnet trop 4 volkov. Kljub temu, da njihovih genetskih vzorcev tam nismo našli, gre verjetno za člane tropa Idrijsko 2024.

Kobarid. Status: ni tropa/v nastajanju

Sezona 2024/2025: Na širšem območju Kobarida že več sezon zapored zaznavamo posamezne osebkke (pogosto v vzorcih s škodnih primerov). Prisotnosti reprodukcije do leta 2025 še nismo potrdili. V sezoni 2024/2025 (april 2025, pod Matajurjem) smo v vzorcih slin na naravnem plenu (jelenjad) zaznali dva nesorodna samca, enega z dinarskim predništvom (HRV1EK; poznan iz monitoringa volka na Hrvaškem), drugega pa z mešanim dinarsko-alpskim predništvom (DAM61J).

Po izteku sezone monitoringa (junij 2025) je bil na zgoraj omenjenem območju z namenom preprečevanja nastanka resne škode odstreljen mlajši samec (tkivni vzorec še ni bil analiziran). Septembra 2025 so lovci ob Nadiži posneli volkuljo s 5 mladiči, kar predstavlja prvi podatek o reprodukciji volka na tem območju.

4 - Trnovski Gozd 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven

Sezona 2024/2025: Reproductivna samica (MSV2T6) je potomka tropa Trnovski gozd 2020, ki smo jo v sezoni 2022/2023 zaznavali na območju teritorija matičnega tropa. Reproductivni samec nam ni poznan in ga v vzorcih nismo zaznali. Poleg reproductivne samice na predvidenem območju tropa zaznavamo še 3 potomce (MSV437, MSV3K0, MSV4JC). Na območju teritorija tropa v genetskih vzorcih zaznavamo 4 živali. Območje teritorija tropa je sicer eno od območij, kjer smo zaradi omejenih sredstev analizirali le manjši del vseh zbranih vzorcev.

V okolici Tolminskega Loma (Mali vrh nad Sočo) je bil decembra 2024 posnet trop 5 volkov, za katerega ne vemo, ali gre za trop Trnovski gozd 2024 ali kak drugi, nepoznani trop. Delujočih genetskih vzorcev v okolici nismo uspeli zbrati, najbližji delujoči vzorec volka iz tropa Trnovski gozd pa je iz Čepovanske doline.

Sezona 2022/2023: Zaznavamo dva potomca samice MSV0UH, ki je bila julija 2020 nezakonito odstreljena na območju Čepovana, kar kaže na to, da je leglo 2020 kljub odstrelu reproductivne volkulje preživelo (Trnovski gozd 2020). Oče tega legla je M28XE iz tropa Trnovski gozd 2016 (že v 2020/2021 je trop veljal za razpadlega, a smo takrat samca M28XE še zaznavali na območju Trnovskega gozda in Nanosa). Reproductivnega samca M28XE ne zaznavamo več, zaznali pa smo omenjena dva njuna mladiča – enega v disperziji v bližini Bleda (samec DAM250) in drugega (samica MSV2T6), ki je ostal na območju Trnovskega gozda. Aprila 2023 smo na območju

Trnovskega gozda zaznavali ob tej samici (ki je pozneje postala reproduktivna) tudi dve samici v disperziji iz tropa Nanos (MSV30U, MSV2X3) in imigranta samca (MSV2X4).

Zgodovina tropa: Na območju Trnovskega gozda se je v sistematičnem genetskem monitoringu populacije volčji trop s potrjeno reprodukcijo prvič pojavil kot Trnovski gozd 2015 v sezoni 2015/2016 (sicer reprodukcije beležimo že od leta 1995). Reproductivni samec M2201 tega tropa je bil konec leta 2015 odstreljen, nadomestil ga je z isto alfa samico nov alfa samec M22AJ, ki je prišel iz tropa Nanos 2015. V 2016 smo zaznali prvo reprodukcijo, potrjeno tudi z odzivom mladičev, čeprav v sezoni 2016/2017 nimamo veliko vzorcev (prve mladiče zaznamo v sezoni 2017/2018). V sezoni 2017/2018 je bilo zaznanih 8 volkov, en mladič odstreljen (24. 1. 2018). V 2018/2019 trop še vedno vitalen, še dva potomca sta dispergirala v Alpe: Samica M28U2 je prisotna na Cerkljanskem (skupaj s samcem, ki izvira iz hrvaškega tropa Gomance 2015), samica M28TU je skupaj s samcem iz tropa Vremščica na Jelovici. V sezoni 2019/2020 smo še vedno spremljali trop Trnovski gozd 2016. Še vedno smo zaznavali reproduktivno samico, reproduktivnega samca pa več ne. Prav tako nismo zaznali nobenih novih mladičev. V sezoni 2019/2020 so bile prisotne vsaj tri živali, reproduktivna samica in dva potomca (oba samca). Potomka M28Y6 je osnovala trop Nanos 2019. Na nekdanjem teritoriju tropa smo zaznavali osebkke tropa Nanos 2019. V sezoni 2020/2021 nismo več zaznavali reproduktivnih osebkov tropa Trnovski gozd 2016 in smo ga šteli za razpadlega. Še vedno smo zaznavali tri potomce tega tropa (M28U2, M28TU - reproduktivna v drugih tropih; M28XE - reproduktivni samec, ki je imel v 2020 leglo s samico MSV0UH (Trnovski gozd 2020), kar smo ugotovili šele v sezoni 2022/2023). Na območju teritorija tropa (Čepovan) je bila 19. 7. 2020 nezakonito odstreljena reproduktivna samica (MSV0UH). Genetska analiza je pokazala, da volkulja ne izvira iz naših tropov (staršev ne poznamo), njen genotip pa je tipično dinarski, kar pomeni, da je na to območje najverjetneje imigrirala iz Hrvaške oziroma Bosne in Hercegovine.

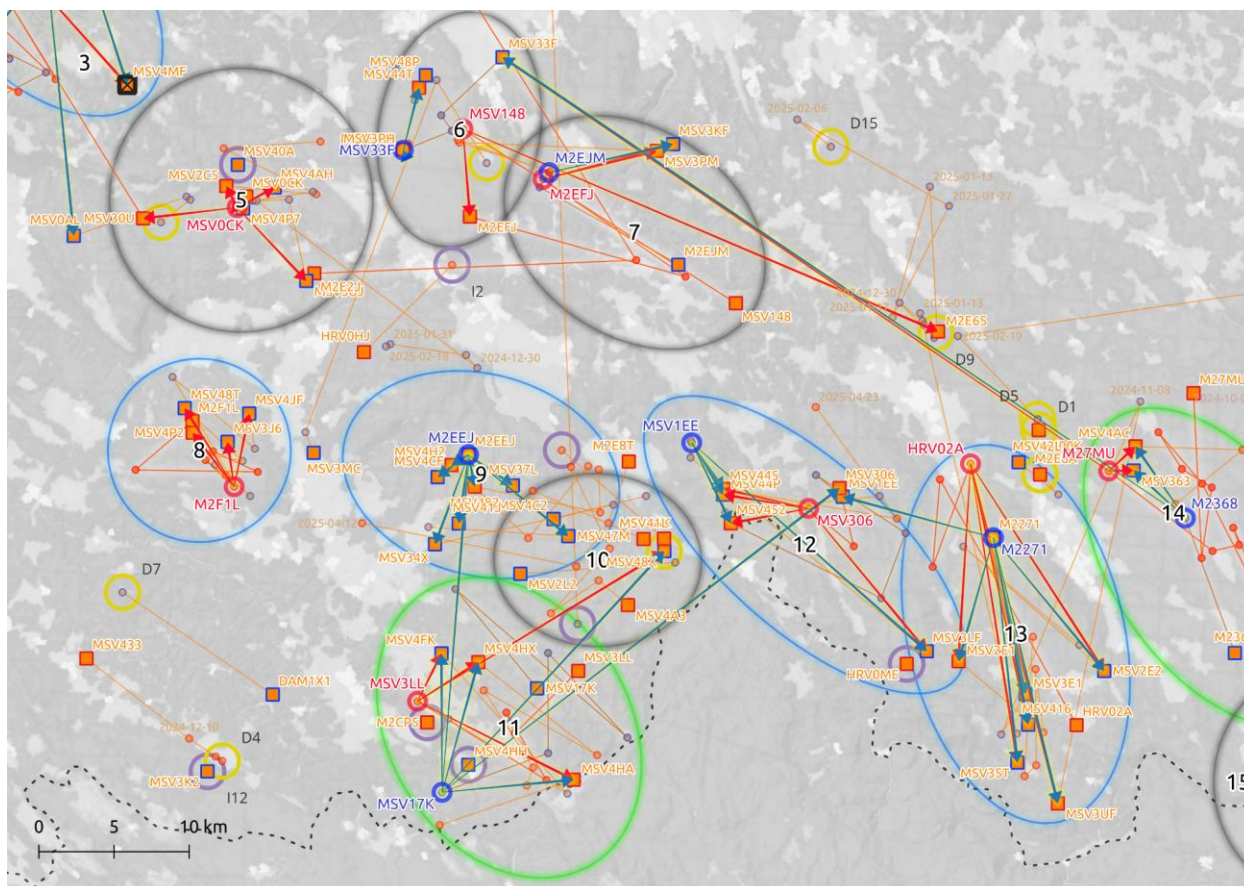
5 - Nanos 2022. Status: neznan

Sezona 2024/2025: Vzorci živali tega tropa izhajajo predvsem iz območja Hrušice. Samec tropa Nanos 2022 (HRV055) je bil 11. 12. 2023 povožen blizu Ravbarkomande. Trop Nanos 2022 je torej izgubil reproduktivnega samca še pred začetkom sezone vzorčenja. Kljub tej izgubi na območju Hrušice še vedno zaznavamo reproduktivno samico MSV0CK in pet njunih potomcev. Štiri od teh, in sicer samico MSV2C5 (odlov za telemetrijo 10. 11. 2024 - Martina), ter samce MSV3UJ, MSV4AH in MSV4P7 (odlov za telemetrijo 9. 11. 2023 - Jakob), smo zaznali na predvidenem območju teritorija tropa. Najverjetneje gre za leglo iz leta 2023, saj je reproduktivni samec poginil že decembra 2023. Ena potomka (MSV30U), ki je bila že v sezoni 2022/2023 zaznana izven območja teritorija tropa, pa je v sezoni 2024/2025 prepoznana kot reproduktivna samica v tropu Idrijsko 2024. Kljub temu jo v tokratni sezoni v enem vzorcu zaznavamo tudi na robu teritorija matičnega tropa. Na območju Hrušice in Nanosa v genetskih vzorcih tako

zaznavamo 6 sorodnih živali tropa Nanos 2022, ter še dispergerja iz tropa Jelovica 2019 (samec MSV0AL; D10) in (v le enem vzorcu) imigranta (samec MSV40A; I13), ki ima mešano Dinarsko-Alpsko poreklo. Kaže, da je v letu 2025 (izven obravnavane sezone) vlogo reproduktivne samice prevzela volkulja Martina - glej poglavje 4 v končnem poročilu.

Sezona 2022/2023: Prejšnjega tropa Nanos 2020 ne zaznavamo več – samca M28X4 smo zadnjič zaznali 30. 3. 2020, smrtnost samice MSV0JK smo zabeležili 28. 9. 2021 (povoz na avtocesti v lovišču Hrenovice). Na tem območju je nov trop (Nanos 2022), ki je imel verjetno prvo leglo mladičev v letu 2021 ali 2022. Reproductivni samec HRV055 izvira iz Hrvaške, z območja Gorskega kotarja, kjer je bil v okviru hrvaškega monitoringa zaznan še novembra 2020. Samica MSV0CK je iz tropa Vremščica 2018 (leglo 2019). Zaznavamo 8 mladičev, od tega dve samici na območju Trnovskega gozda, ki sta kot kaže izven območja tropa in morda v disperziji. Na območju Nanosa tako brez omenjenih samic zaznavamo 8 volkov tega tropa. Na severu območja smo aprila 2023 zaznali tudi osebek v disperziji iz tropa Jelovica (samec MSV267), na JV območja proti Javornikom pa dispergerja (samec MSV286), ki je potomec tropa Bloke-Menišija 2019, na isti dan (20. 1. 2023) skupaj s samico HRV025, ki je imigrantka iz Gorskega kotarja na Hrvaškem in je že bila zaznana v monitoringu volkov na Hrvaškem.

Zgodovina: V času izvajanja projekta SloWolf je območje Nanosa predstavljalo del teritorija vremskega tropa, ki je segal preko primorske avtoceste (ugotovljeno s pomočjo telemetrijskih študij). Na območju Nanosa se je v sezoni 2018/2019 pojavil samec (M28X4), ki je izviral iz pretežno hrvaškega čezmejnega tropa (čez Kolpo je zahajal tudi v Poljansko dolino) in ustvaril trop Nanos 2019 skupaj s potomko iz tropa Trnovski gozd 2016 (M28Y6). V sezoni 2019/2020 je bilo z genetskimi metodami zaznanih 7 osebkov tropa, med mladiči so 3 samice in 2 samca. V okviru nacionalnega monitoringa risa je bilo konec poletja 2019 skupaj posnetih 10 članov tropa Nanos 2019 (2 odrasla in 8 mladičev). Smrtnost enega mladiča, samice, je bila zabeležena 7. 11. 2019 (povoz, Hoterdrščica), reproduktivna samica pa je bila odstreljena v lovišču Logatec, 3. 9. 2019). V sezoni 2020/2021 smo še vedno zaznavali enega potomca tropa Nanos 2019, in sicer v disperziji blizu Osilnice. Samec tropa Nanos 2019 (M28X4) je postal reproduktivni samec novega tropa Nanos 2020. Reproductivna samica je bila volkulja MSV0JK, ki je izvirala iz tropa Menišija 2016. V sezoni 2020/2021 reproduktivnega samca nismo več zaznali, zaznavali pa smo reproduktivno samico in tri njune potomce, skupaj 4 volkove.

Slika P-3 Povečava, J del. Sorodstvene povezave (rodovniki) volkov v sezoni vzorčenja 2024/2025, domnevni teritoriji tropov in označeni dispergerji/imigranti. Območja teritorijev so narisana na podlagi lokacij članov posameznega tropa, ampak so zgolj orientacijske narave. Tropi so označeni s številkami kar sledi opisom v besedilu.

6 - Menišija 2022 in 2024. Status: neznan

Sezona 2024/2025: Rekonstrukcija rodovnika na tem območju nakazuje menjavo reproduktivnega samca. Reprodukivnih osebkov tropa Menišija 2022 (samica M220L in samec M27M8) v sezoni 2024/2025 nismo zaznali. Na območju Menišije smo potrdili prisotnost dveh njunih potomcev (samice MSV3PH in samca MSV48P), nekoliko bolj južno, na območju med Rakitno in Blokami, pa še enega njunega potomca (samca M2EJM), ki je bil prvič zaznan v sezoni 2022/2023 in je v neposredni bližini svojega izvornega teritorija osnoval trop Bloke 2024. Na območju Menišije smo v sezoni 2024/2025 zaznali novega reproduktivnega samca MSV33F, ki izvira iz tropa Rog 2018 in je bil na območju rodnega tropa prvič zaznan v sezoni 2022/2023. Kaže, da ima ta samec skupaj s samico M220L dva zaznana potomca (samca MSV3MA in samico MSV44T), prav tako na območju Menišije (lahko leglo 2023 ali 2024). Na območju teritorija v genetskih vzorcih tako zaznavamo 4 potomce volkulje M220L (2 Menišija 2024 in 2 Menišija 2022), reproduktivnega samca tropa Menišija 2024, na robu teritorija pa tudi nekatere člane tropa Bloke (M2EFJ, MSV148, MSV3PM) in dispergerja iz tropa

Javorniki 2020 (samec MSV3MC; D10). Analiza DNA vzorcev s škodnega dogodka je potrdila, da je reproduktivni samec MSV33F oktobra 2024 povzročal konflikte v vasi Pako pri Borovnici, saj je podnevi zahajal v naselje in plenil drobnico, pri tem pa naj ne bi kazal strahu pred ljudmi in naj bi nanje celo renčal. Ker je bil vedno opažen sam, lahko sklepamo, da je njegov trop v drugi polovici leta 2024 že razpadel. V času paritve (februar 2025) smo zaznali kri v urinu samice MSV3PH, kar nakazuje, da je v 2025 prevzela vlogo reproduktivne samice. Spremljala sta jo samec MSV33F in njegov sin MSV3MA. Lahko le ugibamo, kaj se na območju res dogaja, vse pa kaže na izjemno hiter obrat osebkov na območju Menišije, stalen dotok osebkov iz okoliških tropov in veliko nestabilnost, ki je najverjetneje posledica nezakonitega ubijanja volkov.

Sezona 2022/2023: Na območju Menišije, ki jo je v prejšnjih sezonah pokrival trop Bloke-Menišija 2019, se nahaja nov trop Menišija 2022. Samec M27M8 prihaja z območja Poljanske gore (zdi se kot polbrat samice M27MU, ki je reproduktivna v tropu Rog), samica M220L prihaja z območja Snežnika. Oba smo zaznali v disperziji v sezoni 2020-2021. Zaznavamo dva mladiča. Trop smatramo »v nastajanju«, ker zaznavamo tako malo mladičev (vzorcev je veliko), čeprav je morda že vitalen. Na območju teritorija tropa zaznavamo februarja 2023 tudi dispergerja M2EEP (samica), ki izvira iz tropa Kozarišče 2022.

Zgodovina tropa: V sezoni 2019/2020 prejšnjega tropa Menišija 2016 nismo zaznavali več, prav tako ne tropa, ki smo ga v sezoni 2018/2019 zaznavali v Iški. Vspostavil se je nov trop, ki smo ga zaradi pojavljanja vzorcev najprej pretežno na Blokah in v okolici Velikih Lašč kasneje pa na Menišiji poimenovali Bloke – Menišija 2019. Reprodukivni samec tega tropa je bil imigrant iz Hrvaške (potomec tropa Gomance), reproduktivna samica pa je prišla z Javornikov. Novembra 2019 smo zabeležili smrt njune potomke (povoz, lovišče Cerknica). V sezoni 2020/2021 smo zaznali reproduktivno samico MSV148 in tri mladiče, reproduktivnega samca pa nismo več zaznavali v genetskih vzorcih. Zabeležili smo pogin enega od treh mladičev (samec MSV0XX, 4. 9. 2020).

7 - Bloke 2024. Status: neznan

Sezona 2024/2025: Zaradi majhnega števila delujočih genetskih vzorcev, izpada vzorčenja v sezoni 2023/2024 in hitre menjave reproduktivnih živali (glej tudi opis tropa Menišija) je dogajanje na tem območju težko zanesljivo interpretirati zgolj na podlagi rekonstrukcije rodovnika. Kljub temu podatki iz vseh preteklih sezon omogočajo oblikovanje možne razlage.

Na domnevnem teritoriju tropa je ponovno prisotna samica MSV148, ki je bila reproduktivna samica tropa Bloke-Menišija 2019 in je bila nazadnje evidentirana v sezoni 2020/2021. Na območju teritorija tropa zaznavamo še njeno hči (M2EFJ; aktualna reproduktivna samica). Še eno njeno hči v sezoni 2024/2025 zaznavamo v

disperziji na območju Male gore (M2E65; D9). Tako M2E65 kot tudi M2EFJ smo v sezoni 2022/2023 že zaznali nekoliko južneje, na območju Racne gore, kjer smo takrat zaznali tudi ostale potomce tropa Bloke-Menišija 2019. V istem obdobju se je na območju Racne gore gibal samec M2EFY iz tropa Gorjanci.

Analiza rodovnika kaže, da sta samica M2EFJ in samec M2EFY v sezoni 2023/2024 verjetno imela leglo. To domnevamo, ker smo v sezoni 2024/2025 na območju teritorija tropa zaznali njunega potomca, samico MSV3PM. Vendar pa reproduktivnega samca M2EFY v sezoni 2024/2025 nismo več zaznali.

Na istem območju zdaj zaznavamo prisotnost samca M2EJM, ki izhaja iz tropa Menišija 2022. Na območju teritorija tropa v sezoni 2024/2025 zaznavamo še samca MSV3KF, za katerega se zdi, da je potomec samice M2EFJ in novega samca M2EJM. Odsotnost prejšnjega samca (M2EFY) in prisotnost potomca (MSV3KF) z novim partnerjem kažeta na verjetno oblikovanje novega tropa Bloke 2024 z reproduktivnim parom, ki ga sestavljata samica M2EFJ in samec M2EJM. V času paritve (februar 2025) smo M2EFJ, M2EJM in MSV3PM v snegu sledili nad Rakitno, zanimivo pa je, da so bile sledi krvi v urinu samice MSV3PM. Na območju teritorija v genetskih vzorcih zaznavamo 5 živali. Podobno kot na območju Menišije tudi na območju Blok opažamo veliko nestabilnost volčjih tropov, ki je najverjetneje posledica nezakonitega ubijanja volkov.

Sezona 2022/2023: Na območju Blok in Racne gore smo v sezoni 2022/2023 zaznavali osebkke tropa Bloke-Menišija 2019. Reprodukivnih osebkov tropa nismo zaznali, zato smo sklepali, da je trop v razpadanju ali preoblikovanju. Štirje potomci omenjenega tropa so bili zaznani skupaj na južnem robu območja nekdanjega teritorija (območje Racne gore), z njimi pa smo na istih lokacijah zaznali samca M2EFY, dispergerja iz tropa Gorjanci. V naslednji sezoni je očitno postal reproduktivni samec. Enega potomca tropa Bloke-Menišija 2019 smo v sezoni 2022/2023 zaznali tudi na Javornikih v disperziji.

8 - Vremščica 2023. Status: v nastajanju/reproduktiven

Sezona 2024/2025: Reprodukivne samice M226J ne zaznavamo več, prav tako tudi samca M2AM8. Na območju Slavnika v disperziji zaznavamo eno izmed njunih potomk iz tropa Vremščica 2022 (MSV433; D4). Še vedno je na tem območju prisotna samica M2F1L, potomka tropa Vremščica 2018, ki jo na tem območju redno zaznavamo že od leta 2019. Glede na rekonstrukcijo rodovnika izgleda, da so na območju Vremščice tudi štirje potomci samca M2AM8 in samice M2F1L, in sicer samec MSV3J6, samica MSV4P2 (odlov za telemetrijo 22. 9. 2024, poimenovana Silvana), samec MSV4JF in samec MSV48T. Samca M2AM8 kot reproduktivnega samca tropa Vremščica zaznavamo od sezone 2017/2018 naprej. Najprej s samico M200F (sezona 2019/2020 in 2020/2021), nato s samico M226J (sezona 2022/2023), v sezoni 2024/2025 pa z eno izmed njegovih

neposrednih potomk M2F1L. Na podlagi vseh nam znanih podatkov zato sklepamo, da smo na območju Vremščice priča redkemu pojavu parjenja med očetom in hčerko. Na območju teritorija v sezoni 2024/2025 v genetskih vzorcih zaznavamo skupaj 5 živali. Pred začetkom sezone 2024/2025 (8. 1. 2024) je bil severno od Košane odstreljen potomec tropa Vremščica 2024 (samec MSV4MU), kar kaže na to, da je trop imel leglo tudi že leta 2023. Južno od teritorija tropa (južno od Košane) je bil prav tako pred začetkom sezone (5. 2. 2024) odstreljen samec MSV4ME, potomec prejšnje reproduktivne samice M226J in samca M2AM8.

Sezona 2022/2023: Zaradi sorodnosti osebkov in nekaterih manj kakovostnih vzorcev rodovniki niso popolnoma jasni. Samec M2AM8 je še vedno prisoten v teritoriju. V sezoni 2022/2023 smo zaznali tudi samico M226J, ki smo jo zaznavali kot reproduktivno v tropu Slavnik 2017, v sezoni pa je reproduktivna samica v tropu Vremščica 2022. Ob reproduktivnih volkovih zaznavamo tudi 6 mladičev (iz 2021 ali 2022) in eno samico (M2F1L), potomko prejšnje reproduktivne samice M200F. Skupaj zaznavamo v tropu 9 osebkov. Zabeležili smo smrtnost enega mladiča na območju lovišča Gradišče-Košana (samica M2E75, povoz na cesti 17. 10. 2022). Na območju teritorija (nekaj 100 m stran od prej omenjenega mladiča) je bila le nekaj dni prej (11. 10. 2022) zaznana smrtnost še enega mladiča (samec M2E73), ki ni soroden tropu. Izgleda, da je na območje dispergirala od drugod (ni iz naših tropov) in so ga tu pokončali volkovi, kar je potrdila tudi preiskava trupla na Veterinarski fakulteti Univerze v Ljubljani. V sezoni 2022/2023 smo potrdili tudi reprodukcijo tropa Vremščica 2022 v letu 2023. 22. 6. 2023 smo našli poginulega mladiča samice M226J iz legla 2023 (MSV2H4; teža 2 kg; samica), ki je bil najden na območju lovišča Hrenovice.

Zgodovina tropa: Trop Vremščica 2018 je izviral iz tropa, ki je izgubil reproduktivnega samca 9. 2. 2018 (povoz). Trop je še isto leto sprejel novega reproduktivnega samca M2AM8 (poznana mama iz Gorskega Kotarja, zadnjič zaznana leta 2010). V sezoni 2019/2020 smo v tropu zaznali 10 volkov, dva kot smrtnost (MSV02F - povoz, MSV02L - izredni odstrel). V letu 2020 so bili genetsko povzorčeni še trije mladiči v brlogu. V okviru projekta Carnivora Dinarica je bila 22. 5. 2020 ulovljena volkulja Vita (M221C), ki smo jo spremljali od oktobra 2018, in je bila 24. 9. 2020 nezakonito usmrčena. V sezonah 2019/2020 in 2020/2021 reproduktivne samice M200F nismo več zabeležili (zadnjič zaznana 24. 1. 2019; njeno zadnje leglo smo zaznali v začetku 2021), samca M2AM8 pa smo v vzorcih še zaznavali. V sezoni 2020/2021 smo na območju teritorija tropa zaznali 11 različnih volkov.

Slavnik. Status: ni tropa

Na širšem območju Matarskega podolja in južnega dela Brkinov v sezoni 2024/2025 zaznavamo 3 nesorodne osebkke. Pretežni del vzorcev je bil zbran na brkinski strani, na samem območju Slavnika delujočih vzorcev nismo uspeli zbrati. V vzorcih zaznavamo

migranta z dinarskim poreklom (samec MSV3K2; I12), dispergerja iz tropa Javorniki 2020 (samec DAM1X1; D7), ki smo ga zaznali le na dveh različnih škodnih primerih, in dispergerja iz tropa Vremščica 2022 (samica MSV433; D4). Samca MSV3K2 in samico MSV433 zaznavamo v genetskih vzorcih, najdenih prostorsko in časovno zelo blizu skupaj, zato domnevamo, da gre v tem primeru za volčji par.

Na tem območju smo pred pričetkom sezone 2024/2025 zabeležili tudi smrtnost treh osebkov. Na območju lovišča Slavnik-Materija je bil 19. 7. 2023 povožen samec M2EK0. Glede na rekonstrukcijo rodovnika izgleda, da gre za migranta z območja Dinaridov, njegovih staršev pa ne poznamo. Na območju istega lovišča sta bila 20. 11. 2023 odstreljeni dve živali, samica MSV31M, ki je izhajala iz tropa Slavnik 2022 in samec MSV4MJ, migrant neznanih staršev z območja Dinaridov.

Zgodovina: V preteklosti je bil volčji trop na Slavniku en najmočnejših volčjih tropov pri nas. Iz tega območja izvira tudi volk Slavc, ki je znan po disperziji v Lessinio (Italija), kjer je vzpostavil prvi volčji trop v tem delu Alp. Na območju smo od leta 2012 naprej dolgo spremljali istega reproduktivnega samca (AL0611), ob njem pa v tem obdobju več volkulj, ki so bile njegove partnerke (3 različne), in njegove potomce. Smrtnosti reproduktivnih samic niso zaznane, so se pa nehale pojavljati. Vzorčenje je bilo v preteklosti razmeroma slabo, verjetno tudi zato, ker se je teritorij tropa raztezal preko državne meje s Hrvaško. V sezoni 2017/2018 smo zaznali enega potomca s samico M226J (izvira iz tropa Javorniki 2014). V sezoni 2019/2020 smo zaznavali na območju teritorija tropa 7 volkov, tudi oba reproduktivna volkova, in enega v disperziji na Gorjance (MSV02P). Ena potomka (MSV0T6) je bila odstreljena na območju teritorija tropa (lovišče Slavnik-Materija, 23. 11. 2019), na pašniku po povzročeni škodi na drobnici. V sezoni 2020/2021 nismo več beležili nobenega izmed reproduktivnih volkov tropa Slavnik 2017. V območju teritorija tropa smo zabeležili dva potomca (MSV1U0, MSV186) in še enega v disperziji pri Starem trgu (M0T08). Zabeležena smrtnost potomke MSV1U0 (3. 5. 2021) nekoliko severneje v Brkinih (breja volkulja, poginila zaradi že zaraščajoče se, nekaj tednov stare strelne rane - sum na nezakoniti odstrel). Po razpadu tropa Slavnik 2017 se je reproduktivna samica (M226J) preselila na območje Vremščice in prevzela vlogo reproduktivne samice tropa Vremščica 2022 z reproduktivnim samcem M2AM8. Potomka tropa Slavnik 2017 (volkulja MSV186), ki smo jo prvič zaznali v sezoni 2020/2021, je postala reproduktivna samica tropa Slavnik 2022. Pridružil se ji je reproduktivni samec M2EK0, ki je bil imigrant. V Sezoni 2022/2023 smo zaznali štiri njune potomce in sklepali, da je imel takrat trop že več kot eno generacijo mladičev. Na območju teritorija tropa smo februarja 2023 zaznavali dispergerja DAM1M8 (D4, samec), ki je prihajal iz tropa Javorniki 2020.

9 - Javorniki 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven

Sezona 2024/2025: Reproduktivnih osebkov tropa Javorniki 2020 ne zaznavamo več, na različnih območjih pa še vedno zaznavamo potomce tega tropa. Samca DAM1X1 (D7) smo zaznali v disperziji na območju Brkinov, samca MSV3MC (D10) leta 2024 še na robu matičnega teritorija kasneje pa v disperziji na Menišiji, samico M2E8T pa še vedno zaznavamo na robu matičnega teritorija. Na območju je v sezoni 2024/2025 prisoten nov trop Javorniki 2024. Reproduktivni samec (M2EEJ) prihaja iz tropa Snežnik Jug 2022. Prvič smo ga zaznali v sezoni 2022/2023. Reproduktivna samica (DAM1X7) je potomka tropa Javorniki 2020. To sezono je nismo zaznali v vzorcih. Na predvidenem območju tropa smo poleg reproduktivnega samca v vzorcih zaznali še 7 potomcev (MSV34X, MSV37L, MSV41J, MSV47M, MSV482, MSV4CF, MSV4H2). Na območju teritorija tropa smo v genetskih vzorcih skupaj zaznali 8 sorodnih volkov tropa Javorniki 2024. Na vzhodnem delu teritorija zaznavamo še nesorodno samico (MSV4AK; I14), ki je k nam prišla iz nepoznanega tropa in ima dinarsko predništvo.

Na severnem delu Javornikov (severozahodno od teritorija tropa Javorniki 2024) v začetku leta 2025 zaznavamo volkuljo (HRV0HJ; I2), ki jo poznamo iz hrvaškega monitoringa in je k nam prišla iz enega od tamkajšnjih tropov, skupaj z njo pa samca MSV3UJ, ki je potomec tropa Nanos 2022 in smo ga sredi leta 2024 še zaznavali na območju teritorija matičnega tropa.

Sezona 2022/2023: V vzorcih smo zaznavali oba reproduktivna osebka, M28LU in MSV00E, ob njiju pa še 7 mladičev, prvič zaznanih v tej sezoni (lahko so bili skoteni tudi v 2021, ko ni bilo monitoringa), in enega mladiča iz sezone 2020/2021. Skupaj smo v sezoni 2022/2023 v genetskih vzorcih zaznali 10 volkov. Za dva mladiča smo zabeležili smrtnost: M2E74 (samec; odstreljen na pašniku v lovišču Pivka, 7. 10. 2022) in M2E76 (samec; v slabi telesni kondiciji, odstreljen ob naselju v lovišču Tabor-Zagorje, 28. 12. 2022, oddan v pregled na Veterinarsko fakulteto UL). Oba odstreljena osebka sta imela dlako močno razredčeno oziroma je na nekaterih delih telesa manjkala. Tretjega neodlakanega volka v tropu smo zaznavali tudi prek fotopasti v okviru monitoringa risa še aprila 2023 (lovišči Tabor-Zagorje in LPN Jelen). Na območju teritorija tropa smo v novembru 2022 zaznavali tudi imigranta MSV275 (samec), ki izvira iz Gorskega kotarja ter je potomec M110M in M1YJK. Poznan je iz monitoringa volkov na Hrvaškem.

Zgodovina tropa: V preteklih sezonah so bili volkovi z Javornikov močno povezani z volkovi z Vremščice (med seboj sorodne reproduktivne živali, občasno je obe območji pokrival isti trop). Konec januarja 2018 je bila odstreljena reproduktivna samica tropa Javorniki 2016 (ki je izvirala iz tropa Javorniki 2014). Zelo hitro se je tropu pridružila druga reproduktivna samica M28LU (iz tropa Vremščica 2016), se še v isti sezoni uspešno parila in s tem vzpostavila trop Javorniki 2018. V sezoni 2018/2019 smo zaznavali v območju 7 volkov, en od tega potomec iz tropa s prejšnjo samico, Javorniki

2016 (odstreljen 15. 11. 2018). Kljub zabeleženemu odzivu mladičev leta 2019 v genetskih vzorcih v sezoni 2019/2020 nismo zaznali nobenih novih mladičev. Samico M2AK3, potomko tropa Javorniki 2018, smo zaznali v disperziji na območju tropa Snežnik Jug. Januarja 2020 smo zabeležili povoz enega od potomcev tropa (MSV0TK) pri Rakeku. V sezoni 2020/2021 je na območju nov trop Javorniki 2020. Staro reproduktivno samico M28LU smo zaznali skupaj z novim samcem MSV00E, ki je prihajal iz sosednjega tropa Kozarišče. V sezoni 2020/2021 smo v tropu zaznali 9 mladičev, od tega en pogin (MSVITM, samica, 15. 11. 2020). Zanimivost omenjene sezone je bila ta, da se je samec MSV00E verjetno paril tudi s hčerko svoje partnerke M28LU, M2AK3. Zaznali smo le enega mladiča (MSVIF4), razlaga je bila prostorsko smiselna, zaradi sorodnosti potencialnih mater pa je lahko šlo tudi za artefakt. Skupaj smo takrat v teritoriju zaznali 13 volkov, kar pomeni enega večjih volčjih tropov, zaznanih pri nas. V sezoni 2022/2023 dveh legel iz sezone 2020/2021 nismo uspeli dodatno potrditi, saj ne samice M2AK3 ne potomca MSVIF4 nismo več zaznali.

10 - Kozarišče 2022. Status: neznan

Sezona 2024/2025: Reproduktivnih osebkov tropa Kozarišče 2022 v sezoni 2024/2025 nismo zaznali. Kljub temu smo potrdili prisotnost petih njunih potomcev. Štirje se zadržujejo na predvidenem območju tropa. Tri od teh (samico MSV41L, samico MSV4A3 in samca MSV4C2) smo prvič zaznali v sezoni 2024/2025, samca MSV2L2 pa poznamo že iz sezone 2022/2023. Samico M2E8A (D13), prav tako prvič zaznано v sezoni 2022/2023, smo v sezoni 2024/2025 zaznali v disperziji na območju Male gore. Na predvidenem območju teritorija tropa v genetskih vzorcih zaznavamo 4 živali - sorojence, čeprav podatki sledenja v snegu kažejo, da bi lahko bilo živali v tropu dvakrat toliko. Zanimivo je, da v teritoriju tropa sočasno zaznavamo tudi več osebkov tropa Javorniki 2024. Na območju smo zaznali tudi potomca tropa Snežnik Jug (samec MSV48X; D14) v disperziji v okolici Babnega Polja.

Sezona 2022/2023: Trop Kozarišče 2016 nismo zaznavali več. Eno potomko smo spremljali v Alpah kot reproduktivno samico tropa križancev Rateče (smrtnost 22. 3. 2023). Na območju smo v sezoni 2022/2023 zaznali nov trop Kozarišče 2022. Reproduktivni samec M0T08 je izviral iz tropa Slavniki 2017, kjer smo ga poznali od januarja 2018. Reproduktivna samica DAM07T je izvirala iz tropa Snežnik Jug 2016 in smo jo prvič zaznali aprila 2020. Na območju teritorija tropa smo v sezoni 2022/2023 zaznali tri mladiče, še enega (M2EEP) pa v disperziji na območju Blok. Na območju teritorija tropa smo v sezoni 2022/2023 zaznali tudi samca MSV2PM v disperziji, ki je prišel iz tropa Vremšica.

Zgodovina tropa: Trop Kozarišče 2016 je osnoval imigrant M20AM, najverjetneje povratni križanec s psom. Glede na genetsko sliko je k nam prišel iz BIH ali Dalmacije, kjer obstaja ti. roj hibridov med volkom in domačim psom (ang. hybrid swarm). V

sezoni 2016/2017 je bil prvič zaznan na robu Babnega polja in na severnih pobočjih Snežnika in ujet avgusta 2020 za telemetrijo v okviru projekta Carnivora Dinarica (poimenovan Herman). V okviru istega projekta je bil za telemetrijo ulovljen tudi volk Jože, potomec iz istega tropa. Reproductivna samica tropa Kozarišče 2016 (M273P) je izvirala iz tropa Javorniki Sever 2015. Trop se je v prejšnjih sezonah smatral za križance in so bili zato zanj predpisani ukrepi za preprečitev križanja z domačim psom, v okviru teh ukrepov pa odstrel M20AM ni bil uspešen. V sezoni 2019/2020 smo v genetskih vzorcih zaznali 11 članov tropa in 2 osebkov v disperziji. Potomka M2ALK je dispergirala na območje Suhe krajine, kjer je postala reproductivna samica tropa Suha krajina 2019. Potomec MSV0T7 je dispergiral na območje Idrije, kjer je bil najden utopljen v kanalu Rake (9. 2. 2020). Na območju teritorija tropa so bili v sezoni 2019/2020 zabeleženi trije primeri smrtnosti: samec Jože - MSV0X4 (nezakonita usmrtitev, 23. 10. 2019), samica MSV0TJ (odstrel križancev, 28. 12. 2019) in samec MSV0T4 (odstrel križancev, 7. 2. 2020). V sezoni 2020/2021 smo še vedno zaznavali oba reproductivna volkova in enega njunega mladiča. Dva mladiča (MSV17F in MSV0M6) smo zaznali v disperziji na Menišiji, potomka M2ALK pa je bila še vedno reproductivna samica na območju Suhe krajine. Potomec MSV00E je postal reproductivni samec tropa Javorniki 2020.

11 - Snežnik Jug 2022. Status: stabilen

Sezona 2024/2025: Rodovnik tega tropa ostaja nekoliko nejasen, vendar imamo dovolj informacij, da status tropa lahko opredelimo kot stabilen. Še vedno zaznavamo reproductivnega samca MSV17K, ob njem pa tudi prej neznano reproductivno samico MSV3LL, ki ni potomka nobenega izmed znanih tropov (mešano predništvo iz osrednjih in severozahodnih Dinaridov). Zaznali smo štiri njune potomce: tri na predvidenem območju tropa (samico MSV4HX, samico MSV4HA, samca MSV4FK) ter enega (MSV48X - D14) v disperziji v okolici Babnega Polja. Poleg teh osebkov smo v sezoni 2024/2025 na drugih območjih zaznali še dva potomca tropa, ki ju poznamo že iz sezone 2022/2023: samec M2EEJ je dispergiral na območje Javornikov, kjer je osnoval trop Javorniki 2024, samica MSV306 pa je postala reproductivna samica tropa Racna gora 2024. Na območju teritorija v genetskih vzorcih zaznavamo 5 sorodnih volkov, na jugozahodnem delu teritorija pa še dva imigranta, samca z mešanim predništvom iz osrednjih in SZ Dinaridov (MSV4HH; I15) ter samico s predništvom iz SZ Dinaridov (M2CP5; I10).

Izven sezone vzorčenja (12. 4. 2024) je bil znotraj teritorija tropa pri naselju Jablanica povožen samec MSV4MH z nepoznanim rodovnikom, imigrant z območja Dinaridov.

Sezona 2022/2023: Na območju smo zaznali nov trop (Snežnik Jug 2022), ki je, kot kaže, večinoma prisoten na območju Slovenije. Reproductivni samec MSV17K je izviral iz Gorskega kotarja (mati: M110M, oče: M1YJK), reproductivne samice pa v sezoni 2022/2023 nismo zaznali. Zaznali smo šest mladičev, od tega enega v disperziji na

Blokah. Na območju smo v sezoni 2022/2023 skupaj zaznali šest volkov (brez mladiča v disperziji).

Zgodovina tropa: Prejšnje sezone in nazadnje v sezoni 2020/2021 smo na južnem delu Snežniškega masiva in v vzhodnih Brkinih zaznavali po dva volčja tropa, ki sta bila pretežno čezmejna. Več let je bil tu prisoten trop Snežnik Jug 2016 z reproduktivnim samcem EE.14LK in reproduktivno samico M2AX8, drugi tropi na območju pa niso bili tako stabilni (poimenovani Brkini in Gomance).

Mala gora / Suha krajina. Status: ni tropa/zametki tropov

Sezona 2024/2025: Na širšem območju ribniške Male gore zaznavamo 6 različnih volkov. Dva od njih (samec MSV42L; D6 in samec MSV3JA; D5) smo zaznali na južnem delu območja in sta, kot kaže, potomca samice M226J. Samica M226J je bila reproduktivna v več tropih (npr. Slavnik 2017 in Vremščica 2022). Težko zanesljivo določimo poreklo obeh volkov, zagotovo pa nista potomca tropa Vremščica 2022, saj v tem tropu poznamo reproduktivnega samca.

Samca MSV42L (D6) v treh vzorcih zaznavamo v okolici Ložin na južnem delu Male gore. En izmed vzorcev je bil zbran sočasno z vzorcem samice M2E8A (D13), ki izvira iz tropa Kozarišče 2022. Domnevamo, da gre za par in s tem zameetek novega volčjega tropa.

Pot samca MSV3JA (D5) je daljša. V avgustu 2024 smo ga zaznali v lovišču Čatež na Gorjancih, februarja 2025 pa na Črnem vrhu na Mali gori. Kot pri njegovem bratu so tudi tu vzorci zbrani sočasno z vzorci njemu nesorodne samice HRV00K (D1), ki je potomka tropa Gorjanci 2022 in smo jo prvič zaznali v sezoni 2021/2022. Par bi lahko na območje Male gore skupaj prišel z Gorjancev.

Na območju Male gore zaznavamo tudi samca MSV416 (D15), ki je dispergiriral iz tropa Briga 2024. Avgusta 2024 smo ga še zaznavali na območju matičnega teritorija, novembra 2024 na severnem robu teritorija tropa Rog 2018, januarja 2025 pa smo ga zaznali na Mali gori (Tisovec) skupaj s samico M2E65 (D9), ki je dispergirala iz tropa Bloke-Menišija 2019. Z njima je bil takrat vsaj še en osebek, kar je potrdilo sledenje v snegu, a vzorca tega osebk nismo uspeli dobiti. Samca MSV416 (D15) smo sicer v naslednjih mesecih zaznavali še na območju v okolici Dobropolja.

Zgodovina: Območje Suhe krajine že od začetka genetskega spremljanja volkov velja za eno tistih, kjer se reproduktivni osebki zelo hitro menjajo, volčji tropi so tu zelo nestabilni. Tako intenzivna dinamika zelo verjetno pomeni, da je na območju pogosto nezakonito ubijanje volkov. Samec tropa Suha krajina 2018 (M200T) je izvirjal iz tropa Gotenica. Njegova prva samica M2846, potomka tropa Rog 2015, je kmalu izginila. Trop

Suha krajina 2019 se začne s samico M2ALK, potomko tropa Kozarišče 2016. V sezoni 2019/2020 smo še zaznavali štiri osebke tropa (reproduktivno samico in tri mladiče, od teh dva samca in eno samico). En mladič (MSV0TM) je poginil zaradi trka z avtomobilom februarja 2020 v disperziji na hrvaški meji blizu Prezida (lovišče Draga-Trava). Reproduktivnega samca M200T nismo v sezoni več zaznali (zadnjič zaznan januarja 2019). V sezoni 2020/2021 smo na območju zaznavali reproduktivno samico M2ALK in eno hči (MSV0KT). Zaznali nismo nobenih novih mladičev, status tropa pa smo opredelili "v razpadanju". Na SZ robu območja se je pojavil nesoroden samec (imigrant) DAM0P4, vendar ne na istih lokacijah kot nekdanja reproduktivna samica. Avgusta 2021 je bil v teritoriju zaznan odziv mladičev in odraslih (nov trop Suha krajina 2021). Reproduktivna samica (MSV0KT) tropa Suha krajina 2021 je bila potomka tropa Suha krajina 2019, reproduktivni samec pa M2ETJ, ki smo ga na območju zaznavali že v sezoni 2020/2021. V sezoni 2022/2023 nismo zaznali nobenega od njiju več, zaznali pa smo dva njuna mladiča. V letu 2023 smo zaznali tudi mladiča samca M2ETJ s samico MSV1TH (trop Suha krajina 2022), katere smrtnost pa smo zabeležili novembra 2022 (povoz na cesti v lovišču Ribnica). Mladiča (MSV2KU) smo že v sezoni 2022/2023 zaznavali v disperziji na območju Poljanske gore, kar kaže na razpad tropa, drugi mladič, samica DAM1KH, pa je kot kaže ostala na območju Male gore in Suhe krajine, kjer smo jo zaznali skupaj z dispergerjem MSV325, ki je prišel iz okolice Snežnika. Iz družine (dveh tropov z istim samcem) so bili v sezoni 2022/2023 skupaj s poginulo samico zaznani štirje volkovi. Na meji teritorija tropa Suha krajina 2022 s teritorijem tropa Rog 2018 (lovišče Dolenja vas, v bližini Jasnice) sta bila 20. 3. 2023 najdena dva nezakonito usmrčena volkova z odrezanima glavama (samec MSV2A0, samica MSV2A1). Primer je bil predan organom pregona. Samca poznamo MSV2A0 kot potomca tropa Rog 2018, staršev samice ne poznamo, je pa imela dinarski genotip, tako da je verjetno prišla iz Hrvaške. Ker sta bila volkova usmrčena po poginu reproduktivne samice tropa Suha krajina 2022 (MSV1TH) in ker sta bila volkova med seboj nesorodna, je najverjetneje šlo za par volkov, ki bi na območju ustanovil nov trop.

12 - Gotenica 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven

Sezona 2024/2025: Območje, na katerem smo od leta 2010 naprej zaznavali en volčji trop, poimenovan Gotenica, v sezoni 2024/2025 pokrivata dva med seboj sorodna volčja tropa. Trop na severozahodnem delu območja, poimenovan Gotenica 2024, ima teritorij na območju Goteniške, Velike in Rane gore. V genetskih vzorcih smo zaznali oba reproduktivna osebka. Reproduktivni samec MSV1EE, ki izhaja iz tropa Gotenica 2020 je sin reproduktivnega samca sosednjega tropa Briga 2024 in smo ga prvič zaznali v sezoni 2020/2021. Reproduktivna samica MSV306 prihaja iz tropa Snežnik Jug 2022, prvič smo jo zaznali v sezoni 2022/2023. Na predvidenem območju teritorija tropa zaznavamo še 4 njune potomce (samca MSV3LF, samico MSV445, samca MSV44P in samico MSV452). Na območju teritorija v genetskih vzorcih zaznavamo 6 živali tropa

13 - Briga 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven

20

teritorija smo v sezoni 2024/2025 v genetskih vzorcih zaznali 8 članov tropa (vključno s samcem MSV416, ki je tekom sezone dispergiral).

Sezona 2022/2023: Reproductivni samec tropa Gotenica 2020 (M2271) je še vedno prisoten, reproduktivne samice MSV1MH iz tropa Kozarišče 2016 pa nismo več zaznali (zadnjič zaznana v 2021). V območju smo še vedno zaznavali tri njune mladiče, od teh sta dva poznana že iz 2020, enega pa smo prvič zaznali v 2022. Enega od mladičev (MSV1EE) smo avgusta 2022 zaznali na Javornikih, potem pa smo mu skozi več vzorcev sledili, ko se je vračal nazaj na območje matičnega teritorija. Na jugu območja smo zaznali samca M2EAX, sorodnega samcu M2271. Na območju teritorija tropa smo v sezoni 2022/2023 zaznali še imigranta HRV02A (samica), ki izvira iz tropa v Gorskem Kotarju in smo jo v naslednjih sezonah prepoznali kot reproduktivno samico tropa Briga 2024 (skupaj s samcem M2271).

Zgodovina tropa: Trop Gotenica je bil na začetku genetskega spremljanja volkov en od naših najbolj stabilnih volčjih tropov. Zanimiva je zgodovina tropa Gotenica 2016. Dve partnerki samca M1PT4, samici M2835 in EF.1641, sta bili sestre iz tropa Gotenica 2013. Glede na časovno razporeditev pojavljanja potomcev je videti, da sta sestra izmenično prevzemali vlogo reproduktivne samice. V sezoni 2019/2020 je trop razpadel, verjetno zaradi smrtnosti samice EF.1641 (nazadnje zaznana 10. 9. 2018), samca M1PT4 pa smo v tej sezoni še zaznavali na območju teritorija. V sezoni 2019/2020 smo sicer evidentirali dva primera smrtnosti: volkulja M274K, hči samice M2835, je bila odstreljena 21. 7. 2019 v lovišču Iga vas, samec MSV0T8, potomec samice EF.1641, pa je bil povožen 9. 11. 2019 pri Grčaricah. V sezoni 2019/2020 vlogo reproduktivne samice prevzame potomka prejšnjih goteniških volkov M274K, ki je bila nato odstreljena julija 2019. V sezoni 2020/2021 se je pojavil nov trop Gotenica 2020 z reproduktivnim samcem M2271 in reproduktivno samico MSV1MH iz tropa Kozarišče 2016. Reproductivni samec M2271 je bil imigrant iz enega od hrvaških tropov (zaznavali smo ga že leta 2017 pri Osilnici in 2018 v Javornikih). V sezoni 2020/2021 smo v vzorcih zaznali 5 volkov.

14 - Rog 2018. Status: stabilen

Sezona 2024/2025: Na območju je prisoten stabilen trop, v katerem sta ista reproduktivna osebka (samec M2368 in samica M27MU) že od sezone 2018/2019. V tekoči sezoni smo poleg obeh reproduktivnih živali na območju tropa potrdili tudi prisotnost dveh mladičev (samec MSV363 in samica MSV4AC). Potomec tega tropa (samec MSV33F), ki smo ga prvič zabeležili v sezoni 2022/2023, je dispergiral na območje Menišije, kjer je osnoval nov trop Menišija 2024. Na območju Kočevskega Roga v genetskih vzorcih zaznavamo 4 živali.

Sezona 2022/2023: Poleg obeh reproduktivnih živali smo tokrat prvič zaznali pet mladičev in enega že poznanega mladiča iz legla 2019. Skupaj smo v sezoni 2022/2023 na območju tropa zaznali 8 volkov. Trop je takrat razširil teritorij, vzorce smo našli od Poljanske gore do roba Suhe krajine. Enega od mladičev smo našli nezakonito usmrčenega z odrezano glavo (samec MSV2A0, 20. 3. 2023) skupaj s samico MSV2A1 (prav tako nezakonito usmrčena z odrezano glavo) na SZ robu teritorija tropa v lovišču Dolenja vas. Na območju teritorija tropa (v lovišču Kočevje) je bil junija 2023 na cesti povožen en od potomcev tropa Rog 2018 (samec MSV2M4).

Zgodovina tropa: Dolgoletnega reproduktivnega samca AX.0E1C smo poznali od novembra 2010 in ga spremljali z več partnerkami (AU.0AJ0, EE.156X, M1YXE). Marca 2020 je bil najden poginjen v lovišču Predgrad. Kadaver je imel hudo a ne smrtno strelno rano na čeljusti, rana pa ni bila sveža, saj se je kost že obrasla. Volkulja M27MU, potomka nekdanjega reproduktivnega samca AX.0E1C, je vzpostavila trop Poljanska gora 2018 s samcem M2368. Reproductivni samec M2368 je izviral iz tropa Gotenica in je bil prej reproduktivni samec tropa Poljanska gora 2017 z volkuljo M1YXE (nazadnje zaznana aprila 2018). Trop Poljanska gora 2018 se je v sezoni 2019/2020 premaknil na območje Roga, zato smo ga preimenovali v Rog 2018 (ista reproduktivna osebka). V sezoni 2019/2020 smo v tropu smo zaznavali 5 volkov, od tega 3 mladiče, vse samce. Na jugu teritorija smo zaznali M2ETJ, brata volkulje M27MU. V sezoni 2020/2021 smo še vedno zaznavali oba reproduktivna osebka in tudi njuno leglo iz leta 2020. Kasneje v tej sezoni smo zaznali smrtnost dveh potomcev (novembra 2020 MSVITP, marca 2021 MSVITT). Skupaj smo na območju teritorija tropa v sezoni 2020/2021 zaznali 8 osebkov, poleg obeh reproduktivnih osebkov še 6 mladičev. En od teh (MSV0FH) je bil verjetno iz legla 2019.

15 - Poljanska Gora 2022. Status: neznan

Sezona 2024/2025: Ker gre najverjetneje za čezmejni trop, njegov status ostaja nejasen. Reproductivnega samca v tej sezoni nismo zaznali, reproduktivna samica pa nam ni znana niti iz prejšnjih sezon. Na predvidenem teritoriju tropa smo to sezono potrdili prisotnost dveh potomk samca M1111. Potomka M2EAU je na območju Poljanske gore prisotna že od sezone 2022/2023, MSV3P pa smo zabeležili prvič. Na območju teritorija v genetskih vzorcih zaznavamo 2 živali, pri sledenju v snegu pa smo skupaj sledili 3 volkove.

Zgodovina tropa: Volčji tropi na Poljanski gori so bili v preteklih sezonah večinoma čezmejni. V sezoni 2022/2023 smo trop poimenovali Poljanska gora 2022. Ker smo našli le malo vzorcev, smo sklepali, da se trop velik del časa nahaja na Hrvaškem. Reproductivni samec M1111 je izviral iz tropa Slavnik 2016 in je imel precej dolgo disperzijo, saj smo ga 2020 zaznavali tudi v Trnovskem gozdu in na območju Goteniške gore. Reproductivne samice v sezoni 2022/2023 nismo zaznali, zaznali pa smo tri

mladiče v območju teritorija tropa. Za enega od njih smo sklepali, da je že iz legla 2021. Skupaj smo v sezoni 2022/2023 zaznali 4 osebke. Status tropa zaradi premalo podatkov kljub potrjeni reprodukciji ni bil popolnoma jasen.

Gozdnato območje med Kočevskim Rogom in Gorjanci. Status: ni tropa

Sezona 2024/2025: Na območju Blatne doline skupaj zaznavamo dva samca (MSV4E4; D2 in MSV4E5; D3). Osebka sta bila prvič zaznana v sezoni 2024/2025, ju pa rodovnik uvršča v trop Kostel 2019.

Na tem območju smo v preteklih sezonah zaznavali posamezne volkove, običajno iz sosednjih tropov z območij Roga in Gorjancev.

Zasavje. Status: volk v disperziji

Sezona 2024/2025: Na območju Mrzle planine nad Sevnico smo na škodnem dogodku zaznali samca DAM5CM (I4), ki je k nam imigriral iz nepoznanega tropa. Volka smo zaznali le v enem vzorcu, dne 13. 9. 2024. Ima dinarsko predništvo. Daleč naokoli ne zaznavamo nobenega drugega volka.

Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe. Status: ni tropa.

Sezona 2024/2025: Na območju Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp v sezoni 2024/2025 zaznavamo več škodnih dogodkov po volku, večinoma na drobnici, nekaj pa tudi na govedu in konjih (Karavanke). V genetskih vzorcih na območju Karavank (Jelendol, Košuta) zaznavamo samca (MSV2FU; I11) in samico (DAM5FT; I1), ki sta k nam prišla iz tujih tropov. Njuno predništvo je dinarsko, samica izhaja iz Gorskega Kotarja, izvornega tropa samca pa ne poznamo. Verjetno gre za člana tropa, poznanega z avstrijske strani državne meje. Volčji trop, poimenovan Košuta (Koschuta), so v okviru monitoringa volka v Avstriji zaznavali tako v letu 2024 kot v letu 2025.

Na območju lovišča Luče, je bil pred sezono vzorčenja (21. 6. 2024) zaradi povzročanja škode odstreljen samec DAM205. Kot kaže gre za migranta neznanih staršev z mešanim alpsko-dinarskim genotipom.

Po koncu sezone (julija 2025) je bil prav tako zaradi preprečevanja škode na pašnih živalih pod Storžičem odstreljen samec, katerega vzorcev še nismo analizirali.

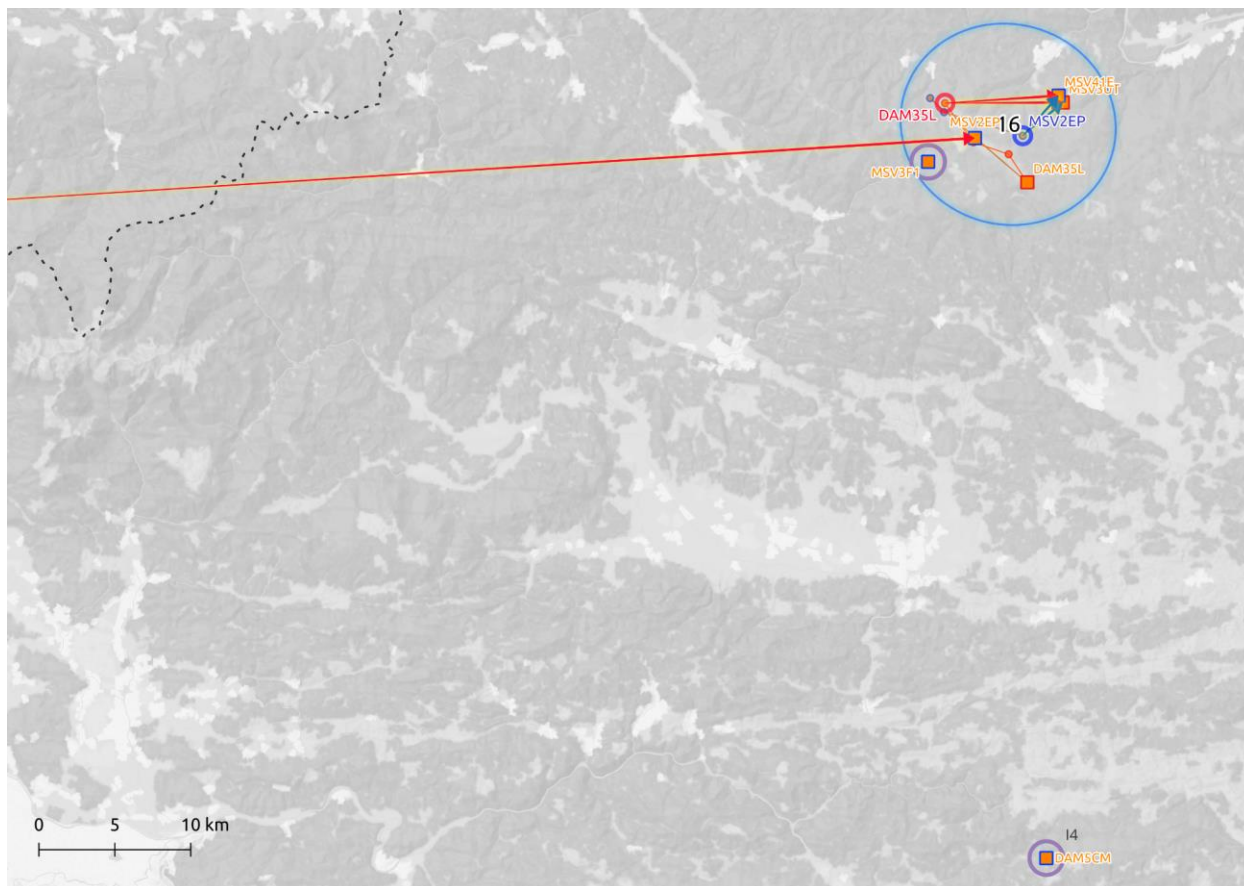
Zgodovina: Na območju Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp že nekaj sezon zaznavamo redno prisotnost posameznih volkov (predvsem na škodnih primerih), vendar do sedaj na slovenski strani še nismo potrdili reprodukcije volkov. Izjema sta dve legli križancev med volkuljo in domačimi psi na območju Menine planine in Velike

planine v letih 2019 in 2020. Legla križancev so predstavljala veliko grožnjo varstvu volka pri nas, je pa bila ta grožnja z odstrelom volkulje odstranjena in križancev na območju ne zaznavamo več.

16 - Pohorje 2024. Status: v nastajanju/reproduktiven

Sezona 2024/2025: Pohorje 2024 je nov trop na območju, kjer že več kot pol stoletja ni bilo stalne prisotnosti volkov. V vzorcih smo zaznali oba reproduktivna osebka ter dva njuna potomca. Reproductivna samica DAM35L je imigrant dinarskega porekla iz tropa, za katerega predvidevamo, da se nahaja na območju NP Risnjak na Hrvaškem. Prvič je bila zaznana v aprilu 2024 (pred sezono vzorčenja), na škodnem primeru (drobnica) v okolici Velenja. To je bilo v času, preden smo z območja Pohorja začeli dobivati informacije o prisotnosti tropa volkov. Reproductivni samec MSV2EP je disperger iz tropa Pokljuka 2021. Poleg obeh reproduktivnih živali zaznavamo še dva potomca: samca MSV41E in samico MSV3UT. Na območju teritorija v genetskih vzorcih zaznavamo 4 člane tropa, skupaj pa smo v snegu sledili največ 5 volkov, prav tako jih je bilo 5 skupaj posnetih na plenu.

Na območju Pohorja smo konec februarja 2025 zaznali tudi imigranta (samec MSV4P1; I16) z alpskim predništvom. Čez nekaj dni (4. 3. 2025) je bil ta volk povožen na avtocesti pri Lukovici.

Slika P-5: Povečava, SV del. Sorodstvene povezave (rodovniki) volkov v sezoni vzorčenja 2024/2025, domnevni teritoriji tropov in označeni dispergerji/imigranti. Območja teritorijev so narisana na podlagi lokacij članov posameznega tropa, ampak so zgolj orientacijske narave. Tropi so označeni s števkami kar sledi opisom v besedilu.